

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Jánosi-utca 54. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

Bélyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Fél évre . . . . . 2 frt.
Negyedévre . . . . . 1 frt.
Tanítóknak egész évre . 2 frt.
" fél évre . . . . . 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorági-utca 1. szám a. a könyvnyomdában — Ide intézendők a kiadóhivatali illető előfizetés, hirdetés, nyiltér és egyéb felhívások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata . . . . . 6 kr.
Bélyegdíj minden beiktatás után . . . . . 30 kr.

Nyiltér:

Egy sor . . . . . 20 kr.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai pósthivatal. Az előfizetés legzélszerűbben posta-utalvány útján eszközölhető — **Hirdetést** csak a kiadóhivatal vesz fel.

A házalási ügy.

A mai haladó kort uraló hatalmas eszmék diadala legfényesebben nyilvánul a közgazdasági érdekek elővitelében. — A közgazdasági viszonyok rendezettségétől függ az állami és egyéni vagyonosodás.

A közgazdasági kérdések között kétségtelenül kiválóan fontos: a kereskedelmi és ipari érdekek előmozdítása. Egyiknek is másiknak is vannak panaszra okaik.

A mellett, hogy a külföldi kereskedelmi s ipari áruk és termékek tulságos beözönlése hazai iparosaink s kereskedőinknek óriási hátrányára van. — különösen helyi érdekekben vannak megtámadva a házalás nagymérvű elterjedése által.

A házalás tulajdonképpen jótékony intézmény s csak egyes terméketlen vagy elszegényedett vidékek lakóinak joga volna, hogy megélhetésük biztosítva legyen.

Újabban azonban a házalást gazdag kereskedő „házak“ összekötötték az „utazással“, a mi semmi esetre sem volna megengedhető.

Mert míg a szegény házaló kanalas vagy edényes tóttól krajczáros portékáit minden ember azon tudattal veszi, hogy annak ára egy szegény család fentartásának szükségleteire való, — addig a házalás útján elárusított értékesebb ipari és kereskedelmi cikkek vételénél, helyi iparosaink és kereskedőink egyenes kárára boldogítunk idegeneket olyan cikkek vételével, melyek többszörös tapasztalás szerint — helyi iparosaink s kereskedőink áruival a versenyt sem minőség, sem érték tekintetében ki nem állhatják.

Innen van, hogy közönségünk a házalóktól szerzett cikkekben gyakran csalódik. (Csak az imént pár napja árasztotta el városunkat két házaló elegans finom és fényes esőernyőkkel, megszabván annak árát 2 frtban. — Közönségünk sietett a divatos esőernyőktől az élelmes házalókat megszabadítani, kik tömött tár-

zával vigan vitorláztak tovább, hogy a fő- és székvárosban — nem gyárból, hanem kereskedőtől, a kinek már cikkein nyeresége van, ugyanolyan esőernyőket 1 frt 80 kron szereshesenek be. — Az valószínű ugyan, hogy többé minket nem szerencsétlenné a 2 frtos ernyőkkel, mert nagyban megingatta bizalmunkat irántuk azon körülmény, hogy harmadnapra a „finom, tartós“ ernyőkből netto négy darab került a helybeli „paruplis“ javító intézetébe.

Pedig a házalással foglalkozók igen gyakorlati és csalhatatlannak bizonyult terv szerint üzük mesterségüket s így nem esoda, ha a közönség nekik gyakran felül. — Rendszerint ugyanis valamely előkelő állású egyént s utána a ranglépcsők kellő megtartásával többeket neveznek meg olyanokul, kik velők „szép üzletet“ csináltak. Ez által felkeltik közönségünkben a hűség érzetét, mely nem engedi, hogy x. y. egyiknél vagy másiknál „különb“ ezikkkel birjon, s igyekezik egymás ellenére megszerezni a házaló által melegen ajánlott nürnbergi, kronbergi, brünni, steieri és megannyi mindenféle termékeket, úgy hogy nem egyszer egy nap alatt 500—1000 frtók vándorolnak a házalók zsebeibe a „jó üzletekből“. helyi hereskedőink s iparosaink tisztességes üzletének rovására.

És ezt méltán lehet lépten-nyomon felpanaszolni, s érzékeny sérelmet út a helyi kereskedők és iparosok érdekein, mert nagy méltánytalanság az, hogy őket, kik nekünk mindennapi szükségleteink beszerzésénél bő hitelt nyújtanak s a kikkel közös polgári együttlétben élünk, — a sokszor toladók, alkalmatlan s ismeretlen házalók bizonytalan minőségű portékáinak vásárlásával elmellőzzük s idegennek adjuk pénzünket oly dolgokért, a miket helyben épen oly minőségben és sokszor olcsóbb pénzen beszerezhetnénk.

Ezen visszás állapotok megszüntetésére a helyi kereskedőket és iparosokat legközelebről érdeklő s érdekeik védelmére szolgáló egy új

törvényjavaslat készült el kereskedelemügyi miniszteriumunkban, mely javaslat a házalási ügy rendezését előzoza, s már az országgyűlés most megnyílt ülészakában tárgyalás alá kerül.

Érdekes és nagyjelentőségű a javaslatban az, hogy a házalást vándoriparnak minősíti, vagy is vissza vezeti abba a mederbe, honnan kiindult, hogy ugyanis az a szegény emberek foglalkozása legyen.

A vándor ipar gyakorolhatását engedély megszerzéséhez köti, mely csak legfeljebb egy évi időtartamra és csak nagykoru magyar honpolgárnak adható ki, azon elsőfoku iparhatóság által melynek területén az engedélyt kérő állandóan lakik. Az engedély hatálya az egész országra is kiterjedhet. A házalás megkezdése előtt, az engedély a rendőrhatalóságnak látta-mozás végett minden községben bemutatandó. A hatóság a házalás gyakorolhatását a községben határidőhöz kötheti. Legfontosabb pontja a javaslatnak az, hogy 5000 lakost meghaladó községeknek jogukban áll a vándoripar gyakorlását a község területén szabályrendeletileg **egészen eltiltani**, vagy azt bizonyos napokra korlátozni. A házalásnál segédek, inasok, fogatok s teherhordó állatok nem alkalmazhatók. A törvény áthágása 200 frtig terjedhető pénzbírsággal büntethető s a visszaesőtől az engedély megvonható. Ezek lényeges pontjai a javaslatnak.

Mi magunk részéről kötelességet vélünk teljesíteni, midőn kereskedőink s iparosaink érdekében a gyökeres rendezésre megérett házalási ügyről jelen cikkünkben megemlékezünk, s felhívjuk különösen kereskedőink figyelmét az említett törvényjavaslatra, mely megadja a módot nekik arra, hogy saját érdekekben a házalásnak városunk területén leendő hatósági megszüntetése vagy korlátozása iránt a kezdeményező lépést megtehessek.

TÁRCZA.

Az öreg Katus.

Irta: Sebők Zsigmond.

Korán mentem haza. Az ablak alatt esendes beszéd folyt: a eselések prézsmítáltak valami felett. Hol vastagabb, hol vékonyabb hangok vették át a szót; néha a zsbongás meghangkult s ilyenkor csak egy fejletlen, vékony gyermekhangot lehetett hallani, amely valami történetet beszélt el.

Felkeltem s az ablakhoz mentem. A fődött, ambitus-szerű folyosón négy-öt eselédleány üldögélt, körülfogva egy kis pesztonkát, aki az első emeletől jött fel a másodikra s a hallgatóságot szóval tartotta. Alig tizenhárom éves vézna leánya volt, sápadt, sovány arcocskával s szőzke kenderhajjal. Ugy látszott, nagyon büszke arra, hogy ily diszes közönség hallgatja, (még a szakácsné is ott volt!), derekasan el is van fogódva a nagy kitüntetéstől.

Az első szavakból megtudtam, hogy az öreg Katusról, az első emeleti vén eselédéről van szó, aki harmadnapja gyufaoldatot ivott.

— Talán megszidta az asszonya? kérdé a szakácsné szánakozóan, folytatva a tárgy megbeszélését.

— Jaj, dehogy, isten mentsen! — felelt a pesztonka élénken. Egyszer szidta meg a nagyságos asszony szegényt; hanem Katus néni se hagyta ám magát. . . . Ugy elkezdett sirni, de ugy. . . . A nagyságos asszony azt mondta: No hallja Katus, még a színházban se lehet ilyen sirást hallani, még a Blaháné se tud így pityéregni! Azóta nem mert többet hozzá mérgesen szólni a nagyságos asszony.

— Hát mi lehetett az oka?

— En nem tudom, Anna néni, — szólt a leány szerényen. A nagyságos asszony is egyre azt hajtogatja: Csak azt tudnám, mi lehet az oka?

— Nem volt nagyon szomorú?

— Volt is, meg nem is. Reggel még dalolt is. Egy szép tótót énekelte és azt mondta, hogy ezt a tótót régen előlejtette, de most egyszerre az eszébe jutott. Aztán mikor beszélt, hát olyan furcsákat mondott!

— Mit mondott, vágta közbe többen.

— Azt mondja nekem: Julesa, töröld fel a padlón a vizet! Vezem a rongyot, szétnezek, kerestem a vizet — nincs sehol. Katus néni, mondom, nem látok sehol vizet! Nem szól semmit, hallgat; azután azt mondja: Te leány, vedd le innen a polcra a mozsarat! Odamegyek, le akarom venni a mozsarat; de nincs ott. Katus néni, mondom, nincs a polcon mozsár! Rám néz azután mérgesen mondja: Eredj a dolgozdra, mit lopod a napot!

— Oh a jó lélek! sóhajtá Anna asszony.

A pesztra folytatta:

— A dolgozdra mentem, a Katus néni is tett, vett amit kellett. Főzte az ebédet. Csak elnéztem Katus néni. Olyan furesán csinált mindent, hogy szinte nevettem. Láttam, hogy fát akar tenni a tűzre, de a fakanalat dobta a kályhába és a hasábfával akarta keverni a rántást. Már nem bírtam tovább, elnevettem magamat és rákiáltottam: Katus néni, mit csinál? De azért jól elvégezte ám a dolgát.

— Nagyon akurátos személy volt a jámbor! — bólogatott Anna asszony könyezve.

— Mosogatás után, — folytatta a leánya — azt mondja nekem: Julesa lelkem, állítsd fel a vasaló-deszkát! Fölugortam, szaladtam, egy percz alatt készen voltam. Katus néni pedig szemet rakott a vasalóba és elkezdte vasalni a szoknyáit. En a fás-ládára ültem és vártam engedelmesen, mit tetszik neki parancsolni.

Csak vasal, háromszor is végig vasal egy szoknyát. Én ott ültem, mocczani se mertem, mert ugy összeszorult a szívem, mikor láttam, hogy mindegyre megégeti a drága ruhákat. Mászor ugy féltette a gunyját, olyan gondosan, olyan gyönyörűen vasalt, hogy a nagysága is megbámulta. Azt mondta, hogy ez a Katus nagy művész a vasalásban.

Egyszer csak megszólalt. Azt mondja: szép leány voltam ám én Julesa, fiatal koromban! És olyan szeliden nézett rám! Azt mondja: tudod Julesa, szép hosszú hajam volt, két ághban eresztettem le a hátamon; de vastag volt ám mind a két ága! Nézd csak Julesa: ezért az ölt ruháért, akibe ez a szoknya való, egy álló eszendeig szolgáltam. De van még hozzá szép ingváll is, meg pruszlik is, meg csipkekenő is, meg selymekendő is! Azt mondja: nagyon rossz helyem volt, többet sirtam,

mint ettem, de eltürtem azért a ruháért, mert akkor szerencsém akadt.

Azután elhallgatott megint. Csak mosolygott szeliden; elkezdte esőndesen éneklni magában azt a tótót, ami reggel jutott az eszébe. Azután megint hozzám szólt, de nem is nézett rám, csak vasalt tovább:

— Szerencsém akadt, mondja Katus néni, pedig nem jártam se tánczba, se mulatságba, se promenádra. . . . Tudod lelkem, nagyon ijedős voltam, nem mertem volna a szemébe nézni se a legénynek. Vasárnap délután is otthon ültem a konyhában, varogattam, dolgozattam. De egyszerre, hipp, hopp, mégis ott volt az a bizonyos!

A hallgatóság egyik tagja, egy szőzke szobaleány, olyan megindítóan találta ezt a fordulatot, hogy elkezdett keservesen zokogni. A leánya hangja mint valami rezgő sipoeska hatott át a szepégesen:

— Igenis, kérem szépen — folytatja — azt mondta Katus néni, így mondta: hipp, hopp, itt volt!

— Tudod-e honnan jött kincsecském? mondja.

— Nem tudom, Katus néni.

Megint nevetgélt, megint vasalt egy kicsikét, azután felmutatott a stukatúrra.

— A kéményből jött, — mondja.

— Talán csak nem a kéményseprő? tört ki még keservesebben zokogva a szobaleány.

— De igenis a kéményseprő! — felelt a leánya. Azt mondja Katus néni: Jaj Julesa lelkem, de hogy megijedtem én akkor! Epen a piacról jöttem, a kosarat elcséjttem, a krumpli, a ezeller, mind széthullott, ő pedig csak bámult rám azzal a fekete képével, meg fekete szemével. Jaj de esuf volt! Azt mondja: alásszolgája kisasszony!

— Galant kéményseprő! hagyja helyben a ezizus

— Mondja tovább Katus néni: Nem vagyok én kisasszony, nem kell nekem a maga alásszolgája, hogy rájessz a becsületes emberekre! Illik az, így, ugy, idegen helyen? Durr, durr, pattogtam, pereitem. Ó szegény motyogott, mentegetőzött, kipkedett, kapkodott a krumpli után; kettőt felvett, háromt elejtett. . . . Be sokat nevettem rajta! Hanem milyen derek szál legény volt! Akkor, mint egy jegenyefa! Majd beütötte fejével a stukatúr. És akár a kezes bárány! Olyan szeliden, olyan szépen

× **A király nevenapját** városunkban a szokásos hivatalos ünnepekkel ülték meg f. hó 4-én. A középületekre kitűzték a nemzeti színű lobogókat, s délelőtt 10 órakor a róm. kath. templomban ünnepi istentisztelet volt, melyen Mészáros Bálint plébános fényes segédlettel celebrált. Az ünnepi misén nagyszámú közönséggel együtt megjelent az összes közhivatalok tisztikara, a helybeli tüzérezredesztály és méntelep tisztikara, a tanintézetek és közintézményeink képviselői.

Gömörvármegye alispánjától.

Hirdetmény.

17416. sz. — A köztanácskozás tárgyát képező közügyek elintézése végett szükséges, törvény- és szabályrendeletileg megállapított rendes őszi vármegyei közgyűlés határidejéül, főispán ur ő méltóságával egyetértőleg, a folyó évi október hó 27-ik és következő napjainak d. e. 9 órája Rimaszombat városába fűzetett ki.

Midőn erről a közönség ezennel értesítették és a vármegyei bizottság tagjai személyes megjelenésre hivatalból tisztelettel felkértek, egyidejűleg köztudomásra hozatik, hogy ez alkalommal a köztanácskozás és elintézés kiválóbb tárgyait: az 1893-ik évi vármegyei költségvetés megállapítása, az 1893-ik évi virilis bizottsági tagok névjegyzékének bemutatása, a jövő évben szükséges vármegyei pótdok mennyiségének megállapítása, valamint a törvény 46-ik §-a értelmében, a tárgysorozatban szabályszerűen kihirdetendő egyéb közérdekű ügyek fogják képezni.

Rimaszombat, 1892. szeptember hó 24-én.

Bornemisza, s. k. alispán.

Törvénytörési esernök.

A rimaszombati kir. törvénytörési mint büntető bíróságán október hó 6-ik napján a következő bűnügyek kerülnek tárgyalás alá:

1. Repánszky János hatóság elleni erőszak miatti bűnügye.

2. Ethei Imre budapesti lakos ellen folyt ügyben meghozott III. bírósági ítélet kihirdetése.

Nem jó a végrehajtó urakkal kikötöni. Szomoruan bizonyítja ezt Lecső Bertalan felső-rási lakos esete, mely miatt múlt hó 28-án ülték fölötte törvényt. Hát bizony ugy történt a dolog, hogy Lecső uramnak gyöngye oldala lévén az adósság fizetés, a türelmetlen hitelező perrel és executióval akarta követelését rajta bevenni. A végrehajtó ur annak rendje és módja szerint össze is írta az istállóban talált két pejt, a kamarában lévő búzát, gabonát és az udvaron hevert ingó-bíngóságokat, hogy annak idején majd licitációt tartson felette. Őrült is a hitelező, hogy olyan sok szép holmi iródot össze, gondolva, hogy abból majd csak kitélik már az a kis követelése. Hanem hát más volt megírva a csillagok között — vagyis inkább a Lecső uram fejében. Egyet sodorintott a bajzáru s fogai közt valamit morogva, a mi körülbelül oda ment ki: „ha már el kell adótni a pejnek eskügyan, akkor legalább én magam legyek az eladója,” nem sokat háportyázott; hanem mint a tett embere ugy eszeledett, a miként beszéle és az egyik kancza egy szép napon néhány bitang fölőrsért a Gérecez kancszéd istállójába sétált, a mely ló-vizit miatt aztán Gérecez uramnak is meggyűlt a baja. De hát még megmaradt a többi holmi, s minthogy Lecső gazda még azt is sokalotta a hitelezője kielégítésére, a búzán, gabonán s több egyeben is tuladott ugy, hogy mikor a végrehajtó ur a licitációra Lecső uramhoz kiment, biz' ott már nem sokat talált! A mi pedig meg volt, azt sem hagyta ám a gazda ellicitáltatni; hanem gondolva mérészet és nagyot, neki állt a licitacionális deputacionak s

a végrehajtó urat a vele volt előjárósággal együtt, mint szerinte „éhenkorász, hunczut, rablókat” hivatalos tekintélyök ignorálásával ékesen megtitulázva, a türelmetlen Máté uram hitelezőt pedig fejszével megtámadva s alaposan helyben hagyva, a „törvényes eljárásnak” a portáján végét szakította. Ezzel ugyan legalább ideiglenesen megliúsította hitelezőjének a licitáció eredményében helyezett vérmes reményét; de hősieskedése but és bánatot hozott az ő fejére is ám. Mert hát a „nagy törvényre” került a dolog s ott véletlenül ugy találták, hogy Lecső uram hősies tettei hitelezőjével szemben nemcsak merőben udvariának; de a törvény kaeskarings paragrafusait is fölöttébb sértők voltak, sőt hogy azokkal a Gérecez uramnal tett ló-vizit sem egyeztethető össze. Ezen éles ellentétek kiegyenlítését aztán a „nagy törvény” a hősieskedő Lecsőre heves vére lecsillapítása végett más, élvi „hávozt,” Gérecezre pedig, annak jeléül, hogy az általa fogadott „ló vizit” a conventionális visitek közé, mint ő tévesen hitte, nem tartozik, három napit szabott. Ezeket ugyan már nem lehet eladni, mint a pejt, de hát azért Lecső uram mégis feljebb viszi az ügyét, ha abból a reá mért másféléből ott fent valamit lefaragnának. Gérecez azonban belenyugodott sorsába s erősen elhatározta magában, hogy „ló-viziteket” többet nem fogad és holmi orgazdaságokra ezental nem vágyik, mert elég neki a maga gazdasága is.

Helybeli hírek

Október 6.

Az aradi sírkertben kimagasló szobor-piramis mögött kiesi sírhant emelkedik... A ráborul szomorú fűz sárguló leveleit meg-meg lebbenti a hős őszi szellő és a levél-milliárd zörrenésére megdobban minden igaz magyar érző szive, s lelki szemek tekintete rávetődik a történelem fekete gyászlapjára, melyen a 13 aradi vértanú neve lángvörös betűkkel van feljegyezve... Az édes anyaföld megnyugtató ölben pihennek porladozó testrészei az örökemlékü dicső honfiaknak, kik a nemzet szabadságáért életüket-vérüket készségesen áldozták fel. Vértük minden esepje az igazi hamisítatlan honszeretet maradandó pecsétje. — A mártírok mártírjai 43 év előtt igazi hősökhöz méltó halállal multak ki; halálukból élet, üdv fakadt a nemzetre, mert a kötél nem ölte ki az eszmét!... Az eszme, melyért a vérpádra huzzott hősök kinos halált szenvedtek végig, minden igaz magyar keblében él és mindvégig élni fog. S mi hazafiúi kegyelettel őrizzük meg a hazánk szabadságáért kiszendett halhatatlanok dicső emlékét, s városunk nemes érzésű hazafias polgársága is bizonyára méltó módon ünnepli meg e napot, a kegyelet ünnepét! Szenteljünk e napot a hősök lelkesítő emlékének, gyászolja meg kegyelettel minden igaz magyar polgártárs azokat, kik lángoló honszeretettől eltelve, utolsó esep vértüket is a haza oltárára áldozták! Érezzük át az ünnep nagy jelentőségét, öltünk gyászt és emlékezzünk meg a dicső hősökről, hogy ünneplésünk legyen az őszinte kegyelet méltó ünnepe!

× **Stefania özvegy trónörökösne, ki** — mint lapunkban már jeleztük — múlt hó 28-ika óta Pohorellán a Coburg hercegi család vendége volt, folyó hó 3-án a délutáni személyvonattal keresztül utazott a rimaszombati állomáson. A személyvonatot, melyhez két szalonkocsi volt esatolva, Góth Lajos főfelügyelő, miskolezi üzletvezető-helyettes, Ledniczky Péter rimaszombati osztálymérnök és Kahle Frigyes tiszolci fűtőházi főnök vezették. Az első kocsiiban a kíséret és Gróf Szapáry Péter, az utolsó szalonkocsiiban Stefania özvegy trónörökösne udvarhölgyével foglalt helyet. A vonat berobogásakor épen

tudott az beszélni, akár csak könyvből olvasták volna. Mert mondtam-e már, hogy azóta minden béten eljött, mindig szuvasnak találta a mi kéményünket... jaj de nagy bolond volt! Egyszer aztán, ugy bizony lelke, egyszer azt mondta, hogy legyünk mi egy pár, isten is egymásnak teremtett bennünket. Oh be szép lett volna az Julesa! Felöltöztetik a menyasszonyt, elviszik a templomba, mindenki csodálkozik, hogy milyen szép, milyen jó és mennyit sir!... Aztán van lakzi, a sok vendég mind a menyasszonnyal akar táncolni, az pedig forog, perdül mint az orsó... mert szépen táncoltam ám, Julesa! De nem lett a dologból semmi... Hozz csak egy kis paraszt, galambom!

— Ugy volt az, mondja Katus néni, mikor elhozta a paraszt, hogy egyszerre csak beállt a konyhába egy vastag asszonyosság. Hol van az a személy? kiáltja Hadd lám azt a szép madarat, aki elesavarta a fiam fejét! Hát te vagy, oh te göres, te ezéda, hogy mered a szemedet a fiamra vetni? Tudod-e, ki vagyok én? Zsuppon vitettek a fatornyos hazádba, ha még egyszer rá mersz nézni! No lám, mit nem forgat a fejében az afféle jöttment rosz eseléd!... Jaj Julesa, majd meghaltam szegyenemben! Két hétig, három hétig nem ettem, nem ittam, csak sirtam, mint a záporosó...

Katus néni elszomorodott, egy kicsit sirt is, aztán azt mondja:

— Mese, mese mess kenyeret! Régen volt, talán nem is igaz. Dolgos, szorgalmas leány voltam, nem mint most — ilyen semmire se jó! Annyi ruhát szereztem magamnak, hogy az asszonyaim mind azt mondták: No Katus, az ugyan jól jár, aki magát elveszi! Nézd csak lelke, nézd!

Egyenkint előszedte a lábából meg a sifonból a drágalatos ruhákat. Jaj, majd beleveszett a szemem világa! Oh be gyönyörű kasmir kendői voltak, micsoda szép selymek, jaj milyen arany-strikkolások!... Szinte repest a szívem és még a lélekzetem is elállt. Nines annyi szép ruhája a király lányának se!

A lányka szemei égtek s fonnyadt arezoekája egészen kipirult. A hallgatóságban is izgatott moraj támadt erre a lelkes esetelésre.

— Katus néni is gyönyörködve nézte a hummit,

folytatá a lány. Nemelyiket meg is simogatta, mint valami kedves báránycát. Egy aranyos pruszlika még a szeméből is rá esett a köny. Azt mondja, ezt egy jó asszonytól kapta, akinél nem volt áldottabb lélek a világon. Hogy ez az egy ugy bánt vele, mint a saját gyermekével. Nem szédta, nem bántotta, ha bánata volt, megvigasztalta, áldja meg az isten a haló porában, valamennyi virág az ő sírján virítson!

Azután, amint rakosgatta, amint bontogatta a ruhákat, amint mosolygott, beszélt erről is arról is, megint csak elszomorodott, megint csak lehajította a fejét.

— Hát érdemes volt ezekért a ruhákért élni?

— Bizony érdemes! felelém én.

— Mit tudsz te ahhoz? Te még gyerek vagy. Mit ér az már nekem? Nyomorult vagyok, öreg vagyok, a mellem fáj, a karomat alig bírom, rosszul esik még a szó is. Olyan fáradt vagyok, olyan hitvány. Aztán az ember ide-oda vetődik, hol itt, hol ott, mint az Orbán lelke. Ugy, ugy, fiam, csak huzzuk, huzzuk, amig bírjuk, aztán megszakad a gebe...

Csak látom, hogy Katus néni feje leesik a mellére, csak látom, hogy a képe egészen fehér, csak nézem, hogy ül itt helyén összekuporodva, sokáig, sokáig. Azután megint olyan különösét kezd beszélni, mint délelőtt. Azt mondja:

— Menyasszony lánya van!

— Kinek? — kérdelem.

— Mi közöd hozzá! — torkol le, de azért csak beszél, susog tovább, isten tudja miről.

— Láttam őket a templomban. Ott voltak mindnyájan. Az örömapa, az örömánya, a menyasszony, a vőlegény. Most hirdették ki harmadszor a fiatalokat. Oh be szépen prédikált a pap!... Mikor lenézett, mintha megnyílt volna alattam a föld, mikor fölnezt, mintha meghasadt volna az ég és onnan angyalok integettek volna le, énekelve, hárfázva. Olyan szépen beszélt az isten embere, olyan szomoruan, hogy se élő, se halott nem voltam, csak forgott velem minden, s majd megszakadt a szívem!

Már megint nem szól egy jó órát. Csak aztán kezdi:

— Hej, de van nekem egy fekete kendőm! Ha azt a fejemre veszem, minden bánatomat elfelejtem! Van ne-

az ebédet fejezték be, s a főhercegnő az ebédutáni sziesztát az ablak mellett kényelmes szőlőben töltötte, ki-kitekintgetve az ablakon. A perronon az állomási személyzet: Schulhof Pál főnök, Manczel József pénztárnok, a város képviselőjében pedig Barina Imre kapitány teljes díszben várta a vonatot; a közönség meglehetősen csekély számmal volt jelen, miután eredetileg külön vonat volt jelezve, s az érkezési idő sem volt biztos. Az érdeklődő hölgyközönség egész zavartalanul gyönyörködhetett az arany szőke haju fenséges özevegben, ki viruló szímben van, sima szürke uti ruhát viselt fekete szalagövevel, s ugyancsak szívesen fölajással és kedves mosolylyal fogadta a háromszor megújuló viharos éljenést, melylyel a jelen voltak üdvözölték. Negyed órai időzés után a vonat tovarobogott a szalonkocsival együtt, melyből Stefania ő fensége csak Laxenburghban szállt ki.

Kossuth-emlék. A Kossuth Lajos nagy hazánkfia 90-ik születésnapja alkalmából rendezett országos ünnepek hatóságának egyik maradandó nyoma a Rimaszombati megalakult Kossuth-asztaltársaság, melynek törzstagjait a Három Rózsa vendéglő hírneves „kerek asztal”-nak derék vendégei képezik. E kiesiny, de lelkes társaság igen elmésen és hazafiasan egyezteté össze a komoly élet követelményeit az élvezet kellemével s a Kossuth-ünnep ötletéből elhatározta, hogy a magyar egyesület hatalmas riadója szerint „nyelvében él a nemzet” jellegével egy állandó perselyt létesít, melybe a kerek asztal minden vendége akár szándékosan, akár véletlenül kiejtett minden idégen szóért egy krajczárt tartozik befizetni. Ezenkívül pedig az átmenő vendégek, kik nem nap-nap mellett rendszeren, hanem csak kivételesen foglalnak helyet a Kossuth-asztaltársaság körében, tartoznak a perselynek 10 krt előlegesen beszolgáltatni. Az ily módon összegyűlt „Kossuth-fillek”-et a Kossuth-asztaltársaság — mint értesülünk — oly idégen ajku tanulok jutalmazására fogja fordítani, kik a magyar nyelv megtanulásában dícséretes előmeretelnek adják jelét. A hazafias gondolkozású derék társaság lelkes tagjait méltó elismerés illeti meg a gyakorlatias eszme megvalósításáért, melynek eredménye már eddig is — alig pár hét mulva — körülbelül 15 forintnyi tőkét gyűjtött össze, mely összeg a rimaszombati takarékpénztár egy Kossuth-arezképevel külön feldíszített betétkönyveskéjében van gyűmölésözés végett elhelyezve, maradandó emlékeül a rimaszombati első „Kossuth-asztaltársaság” hazafias és praktikus gondolkozásának.

Pénztárnok-választás. A gömörmegyei nép- és iparbank pénztárnoki állására — mely a néhai Tóth József elhalálása által üresedett meg — a bank igazgató választmányja szept. 29-én Szabó Józsefet, Rimaszombat város derék gazdasági tanácsosát választotta meg. Az új pénztárnok igen tevékeny, ügybuzgó, lelkiismeretes ember, kinek pénztárnokká lett megválasztása a különben is jóhírnévként örvendő gömörmegyei nép- és iparbank fejlődésének bizonyára hasznára le né.

Katonai hírek. A helybeli tüzérezredesztály tisztikara körében változások történtek az utóbbi napokban. Lössl Scheuch Otto főhadnagy f. hó 4-én Kassára helyezettett át, hol 7 hónapig a tüzér önkénytesek tanítása lesz rábizva; Németh János hadnagy egy évi tartamra szintén Kassára osztatott be a lovagló iskolába. Grösel Karl főhadnagy Bécsbe helyezettett át, s helyére Bauer József hadnagy jött Bécsből. Ezek kapcsán megemlítjük, hogy Rosenauer József alezredes két havi szabadságidőre távozott, melyet részben Karlsbadban, részben pedig Bécsben családja körében tölt. A helyőrség és helybeli tüzérezredesztály parancsnokságát Hofmann Tivadar kapitány vette át, ki a törzstiszt vizsga sikeres letétele után városunkba érkezett. Wagner Henrik tüzérkapitány, kit csak nemrég helyeztek át Kassára, három napi szabadságidejét városunkban töltötte.

kem egy aranyos papucsom, ha azt a lábamra huzom, ott leszek, ahol akarok! Van egy szekér, felülök rá, hallom már az ostorhegyes esengőjét, itt lesz nemsokára!...

Nem érttem belőle egy szót sem. Vaesora után egy darabig még motoszkált, teit-vett a konyhában, azután lefeküdt. Eugem oda hitt az ágyához.

— Loptál-e már valamikor? kérdi.

— Nem én, soha. Katus néni! mondom.

— Hát hazudtál-e?

— Azt se

— Nines se apád, se anyád, ugy-e?

— Nines Katus néni, árva vagyok.

— Akkor jól van, mondja, de lassan, hogy alig hallom. Téged megh. lltagnak odafönn. Állj ide a fejem fölé és mond el a miatyánkot!

Elmondtam Katus néni megsimogatta a fejemet, és azt kérdezte, tudok-e zsoltárokat?

— Tudok.

— Énekelj hát egyet lelke!

Énekeltem. Katus néni összetette kezét és behunyta a szemét. Egyszer felriadt.

— Hangosabban, gyermekem!

— Fölébred a nagysága, meghallja! — mondom.

— Meg, meg... fölébred odafönn... meghallja!

Hyesmit beszélt összevissza a szegény Katus néni. Azután aludni ment és elfújta a gyertyát. Reggel fel akarom kelteni: nem mozdul. Nézem az arcát: olyan sárga, mint a halál. Sirva fakadok; rázom, kiabálok: Katus néni, Katus néni! A nagyságos ur, a nagyságos asszony kiszaladnak a konyhába, elküldtek a doktorért, biztosért, a mentő urakért, de bizony Katus néni többet nem ébredt föl.

A lányka elhallgatott. Gyöngye, vézna mellét esőndes szepegés reszkettette, amikor befejezte a szegény, együgyű Katus halálának történetét. A lámpa fénye éppen ráesett szőszke fejcskéjére s megvilágította hervadt arcát, melyen már mintha ott lebegne néhány vonás abból a szomorúságból, mely az öreg eselédet sirba vitte. Fejletlen gyermekhangját sokáig nem tudtam elfelejteni.

Tanácsos-választás előtt. Szabó Józsefnek — Rimaszombat város volt gazdasági tanácsosának — a gömörmezei nép- és iparbank pénztárnokává történt megválasztása által megüresedett gazdasági tanácsosi állás betöltésére erős kapacitatói felük városunk polgársága körében. A pályázók közül eddig az Ethey Frigyes, Lengyel Pál, Róth Lajos, Barbély Ferencz nevét hallottuk sürribben emlegetni.

Kolera veszedelem. Az egész országot lázas izgatótsággal tartják azon ijesztő hírek, melyek Budapest főváros aggasztó közegészségi viszonyai felől naponként széjjelrepülnek. A szomorú valóság, mint kétségtelen tény áll előttünk, hogy az ázsiai kolera — ez emberpusztító iszonyu rém — immár megjelent hazánk szép fővárosában és tetemes mérvben szedi szerencsétlen áldozatait. A veszedelem annál nagyobb, mert egyrészt a fővárost — mint utólag kislát — teljesen készületlenül találta a veszedelem, másrészt pedig a mai előrehaladt közlekedési eszközök és emelkedett személy- és anyagforgalom mellett a sikeres védekezés majdnem lehetetlen, s a közigazgatási hatóságok igen bölesen teszik, ha jó eleve minden lehető elkövetnek a veszedély teljes elhárítására vagy esetleg legalább is korlátozására.

Rimaszombat város polgármestere f. hó 3-án levélileg kereste meg a rimaszombati Casino elnökségét az iránt, hogy ez egyesület nyári helyiségét, az esetleg beköszöntő kolera veszedély tartamára ideiglenes járványkórházzal engedje át. A megkeresés sürgősségéről fogva a Casino választmánya nyomban össze is hívta s f. hó 4-én Terhes Pál elnökle alatt ülést tartott, melyen azonban a választmány tagjai között eltérő nézetek lettek nyilvánítva arra nézve, hogy a fenförgő kérdésben a határozathozatallal járó felelősséget magára vállalhatja-e a választmány. Elvégre elhatározatott, hogy f. hó 5-ikén délutáni 5 órára rendkívüli közgyűlés hívassék össze, melynek egyetlen tárgyát a polgármester megkeresése képezendi. — A rendkívüli közgyűlés f. hó 5-én délután meg is tartott a részvényes tagok tömeges jelenlétében. A dolog rendkívüliségénél és sürgősségénél fogva természetesen a közgyűlés eléggé nem volt közhírre téve, s ez okból sokan el is maradtak, mi különösen azért sajnálatos, mert különben a kérdés minden valószínűség szerint nagyobb többséggel lett volna a város javára eldöntve. — A közgyűlés igen zajos volt. Mintán a választmány megbízásából a közgyűlést összehívott Lőrinczy György jegyző pár szóval jelezte a rendkívüli közgyűlés sürgősségét, felkérte a közgyűlést, hogy az elnök és igazgató távollétében ad hoc elnököt válasszon. A részvényesek egyhangú felkiáltásának engedve, az elnöki széket Baksy István foglalta el. Erre előterjesztett az ügy, s felelvastatott a választmány határozati javaslata, mely szerint a választmány egyhangúlag azt javasolja a közgyűlésnek, hogy az esetleg bekövetkező kolera-veszedelem tartamára a nyári Casino helyisége kolera járványkórházzal engedtesék át a téli időnyre. Mindjárt a javaslat felolvasása után Malik Vilmos adótárnok szólalt fel a javaslat ellen s huszadmágával névszerinti szavazást kért. Hasztalan támogaták a javaslatot Baksy István, majd dr. Szabó Samu egy valószínű rövid szakzerű előadásban igyekezett a javaslat ellenzőinek aggályait eloszlatni, a közgyűlés egy jelentékeny része ragaszkodott a névszerinti szavazás megújításához, s ezt az elnök el is rendelte. A névszerinti szavazás jó egy óráig tartott, s eredménye az lett, hogy a választmány javaslata mellett 35-en, ellene pedig 32-en szavaztak, így 3 szavazattöbbséggel elhatározatott, hogy a nyári Casino helyisége, ha a kolera csakugyan beköszönt, a téli időnyre kolera-kórházzal a városnak rendelkezésére bocsátatik.

o. Orgona- és énekverseny. Érdekes versenynek néz elébe a helybeli ág. hitv. ev. egyház közönsége, illetve városunk műkedvelő összes lakossága. Ugyanis az ág. ev. egyház az üresedésben levő kántor-tanítói állásra pályázatot hirdetett, melynek eredménye fényesen mondható, a mennyiben a 34 pályázó nagyobb részének minősítvénye a legkényesebb igényeknek is megfelel, e téren magas színvonalon áll. Az egyháztanács f. hó 2-án tartott ülésében terjesztette elő a bizottság a pályázat eredményét, a minősítvényi táblázat és ajánlatok alapján a kántor-tanítói állásra a következő pályázók jelöltettek és próbaversenyre hivattak: 1. Becht József (Rácz-Kozár Baranya m.) 2. Zsák Endre (Nyíregyháza.) 3. Mathesz Sándor (Baranya-Bikal.) 4. Kapi Gyula (Zurány.) 5. Kovács Samuel (Diósgyőr.) 6. Matócsy Pál (Nagy-Károly.) 7. Lipták Endre (Vác.) 8. Mihálik Miklós (Nagyvesz- verés.) 9. Remenyik Lajos helybeli segéd. A próbaverseny f. hó 16-án tartatik meg. E napon reggel 8—9 óráig rendes istentisztelet. 9-től folytatólag az orgona- és énekverseny tartatik, melynek tárgysorozatát egy szakbizottság állapítja meg, egyszersmind hivatva lesz a verseny felett kritikát gyakorolni, erről véleményes jelentést tenni. A bizottság tagjai az egyházi elnökség mellett: Fábry János, Dobák János, Törköly József, Wagensommer János és Simkó Endre. A verseny napján társas ebéd lesz, melyen minden érdeklődő részt vehet. A választás 23-án ejtetik meg. Ki lesz a megválasztott? Már most folynak a kombinációk és kapacitálások egyesek mellett. A legkövetlenebb forrásból jelenthetjük, hogy a 9 pályázó közül egy sincs külön kiszemelve előtérbe téve. A cél az, hogy az egyház kitűnő kántort válasszon, így a versenyzők közül a legjobbat, a legmegfelelőbbet választják meg: a tehetség s nem a protegalás lesz a döntő. Így hát a próbaversenyen válik meg ki az éljen. A tanácsülés második tárgya volt s bizottság jelentése az alagesővezés külső részének befejezéséről. E szerint a műzaki munkát teljesen sikerült, az alagesővek jól működnek, a mennyiben a talajból ez időszertint vizálás mellett naponként 8400 liter víz foly el. A munka eddigi költsége 769 frt. E munkálatnál Jaczkó Pál helybeli mérnök lelkiismeres s odaadó felügyeletet gyakorolt minden díj nélkül, miért is az egyháztanács lelkesen megjelenezte, részére jegyzőkönyvi köszönetet szavazott.

Villamvilágítás. Lőkovic Lipót helybeli kereskedő penditette meg épen a legutóbbi napokban az eszmét, hogy városunk immár eléggé előrehaladt kulturával bír arra nézve, hogy kissé bizony kezdetleges világítását újabb technikai vívmányok segítségével fényesebben rendezze be, s e végből létesítsünk általános villamvilágítást. Örömmel konstatálhatjuk, hogy a kimondott szó nem volt épen pusztában elhangzó kiáltás, mert a felvetett eszmével városunk egész társadalmá elég rokonszenvesen foglalkozik. Ohajtjuk, hogy e rokonszeny a kivitel akadályai

előtt se hátráljon meg, s e végből legezészerűbbnek látnók, ha a villamvilágítás létrehozását egy lehetőleg széles körű részvénytársaság alakítása által próbálnók megkísérelni. A szövetezés módja ily nagyobb szabású vállalatoknál mindig leginkább biztosíthatja a sikert, s meg vagyunk róla győződve, hogy városunk villamos világítását is szövetezés útján lehetne legezészerűbben, s leghamarabb megalkotni. Az ügyvel különben legközelebb részlete- sebben foglalkozni fogunk.

Asphaltirozás Rimaszombatban. A ki irageyi fő- és székvárosunk piacán: mostanában megfordul, maga elé láthatja varázsolva Dante, „Divina comœdia“ poklá- nak egy részletét, valamivel kisebb kaliberben. Nagy vasútszékben főzik, nem ugyan a rossz lelkeket, hanem az — asphaltot. Dapsy József megyei főpénztárnok udvarát és házának egyes helyiségeit asphaltirozzák és így nekünk is kijut a kátránygőzből, melynek kellemes illata azonban ilyen hirhelt kolera idényben igen áldásos és a mi igaz, az igaz: városunknak kissé nagyvárosias színezetet is kölcsönöz. Szóval: a XIX. század vívmányai székhelyünkön is tért kezdenek hódítani és a három vas- üstöt naponként körülálló nagy publikum testté látja válni az igét s büszkén oszlik szét azon örvendetes tudattal, hogy a mult hét óta Rimaszombat is már újra egyet lépett a nagy magyar városok sora felé, mert már nálunk is asphaltiroznak, habár csak udvart is. Önkénytelen is eszünkbe jut egy lelkes refrainje: „Csak előre.“

Az ujonczok néhány nap óta szállingóznak városunkba a helybeli tüzerüt-gosztályhoz. Mintegy 100-an vonulnak be a három éves katonai szolgálatra, s néhány nap mulva ugyancsak hetyként fognak „feszíteni“ a város utcáin az új mundaiban. A rezervisták pedig, kik szám szerint hatvanan, a mult hó vége felé az ország minden részéről bevonultak 13 napi fegyvergyakorlatra, kifáradva, kissé meggyötörve, mult hét végén pályáztak hazatételé, együtt örülve azokkal, kik a három év letelte után ugyancsak virágos hangulatban vitték haza az „obsitot.“

o. Az iparos segédek rajztanfolyama. Küszöbön van e tanfolyam megnyitása is. Jó előre felhívjuk a következő segédek s fiatal iparosok figyelmét a felette hasznos és ingyenes tanfolyamra. Ma napság az értelmiség oly kellek, melyet egyetlen iparos sem nélkülözhet. Tanulni, a szellemet művelni a korosabb ifjúságnak is erkölcsi kötelessége. A jelenben csak az értelmis iparos boldogulhat. Ragadják meg a kedvező alkalmat! E fontos témára legközelebbi számunkban különben visszatérünk, most jóeleve, a figyelmeztelést felhívni volt ezélünk eszupán.

Előfizetési felhívás! Lapunk jelen szá- mával már a tizenharmadik évfolyam utolsó negyedét kezdjük meg. Tisztelettel kérjük azért lapunk olvasóit és előfizetőit, hogy előfizetéseiket idejekorán megtenni, illetőleg újítani szivesked- jenek ne, hogy a lap szétküldésében fennakadás álljon be.

Lapunk előfizetési ára az eddigi:

Egész évre . . . . . 4 frt.
Félévre . . . . . 2 frt.
Negyedévre . . . . . 1 frt.

Tanítók a rendes előfizetési díjnak feléért kaphatják lapunkat. Az előfizetések legezészerű- ben postautalvány útján eszközölhetők.

Rimaszombat, 1892. szeptember 28-án.

Tisztelettel

a „GÖMÖR-KISHONT“ kiadóhivatala.

Vármegyei ujdonságok.

Uj állomásfőnök Rozsnyón. Bazsó Pált, a rozsnyói vasuti állomás derék főnökét, ki közel 10 évig elismerésre méltó ügybuzgalommal töltötte be a tisztét, Eszékre forgalmi főnökhelyettesessé neveztek ki, s már el is foglalta új állását. Rozsnyó város társaságának a főnök egyik rokonszenves kedvelt tagja volt, s előléptetése alkalmából számos jókívánsággal halmozták el. Helyébe Oláh Gábor soroksári állomásfőnök jött Rozsnyóra.

Megeyi jutalmazott tanító. A mult tavasszal Mauthner Odón, fővárosi ismert magkoreskedő több jutalmat tűzött ki azon tanítók részére, kik a konyha- és díszkertészet terén legsikeresebben buzgólkodnak. E díjak legelsőjét, 500 arany frankot, megvénk egyik kitűnő nép- nevelője, a gömöri ev. ref. tanító-egyesület sokrahivatott, jeles főjegyzője, Mares János lenárdfalvi tanító nyerte el.

Egy körjegyző öngyilkossága. Egész megyénkben méltán fog általános megdöbbenést kelteni annak az öngyilkosságnak híre, mely Hangonyról érkezik hozzánk. Kisgergely Gyula hangonyi körjegyző f. hó 3-án az ottani erdőben vadászfegyverével agyonlőtte magát és ször- nyet halt. Raggel még levelet adott fel a hangonyi pos- tán a rimaszombati takarékpénztárra ezimezve, azután fegyverrel vállán, kopója kíséretében kiment az erdőre. Délután találták meg hulláját, mely vértócsában hevert, s arcának egy részét az öngyilkos bestia-kutyája össze- vissza marcangolta. Eleinte mindenki egyszerű életunt- ságot vélt lappangani okául a szörnyű esetnek, azonban ma már kétségtelen, hogy a szerencsétlen ember tragoe- diáját hosszas, éveken át húzott bűnös üzemlék előzték meg. A körjegyzői irodát — a benne felhalmozódott nagy- mérvű hátralékok miatt — alapos revízió alá vette leg- utóbb a rimaszombati pénzügyigazgatóság, melynek nyo- mozata szomorú napvilágot vetett a közpénzek kezelésére, s megállapította, hogy a Kisgergely Gyula irodáján is te- kintélyes összegű közpénz kallódott el. De e megrendítő esetenél mégis — tekintve, hogy a kár nagyrésztben meg fog térülni — nagyobb a részvét, mely a rossz utra té- vedt öngyilkos szerencsétlen családját körülveszi; a kilencz tagból álló család gyászában tiszteletreméltó rokonság osz- tozik s mélyen fájlalja a szörnyű eseményt, melyet talán — ha a szerencsétlen öngyilkos lelkében több bizalom lett volna — lehetséges is lett volna, bár áldozatok s ki- sebbmérvű bűnhődés árán kikerülni.

Fürdő eladás. Egyik kellemes kiránduló helyünk és kiváló gyógyhatású fürdők Várgede, mely eddig a várgedei közbirtokosság tulajdonát képezte, valószínűleg gazdát cserél. Mint értesülünk Gömöri Ede, rimaszombati vendéglő és kávéház tulajdonos, a várgedei gyógyfürdőért 16000 frt vételért ígért s a legközelebb megtartandó nyilvános árverés sikertelensége esetén a Gömöri vételi ajánlata jogerőssé is fog válni.

A Várgede-Kishont tanító kör elnökségétől. 101/1892. sz. — A „rozsnyó-egyházmezei rom. kath. tanító-egyesületnek“ Várgede-Kishonti köre folyó 1892. évi október hó 13-án Rimaszombatban a rom. kath. iskola tantermében tartja őszi körgyűlését, a melyre a kör tagjai, valamint a tanügy iránt érdeklődő t. tanügy- barátok tisztelettel meghívattak. A gyűlés s orderendje: 1. Reggeli 8^{1/2} órakor Veni Sanctével szentmise. 2. Gyakorlati tanítás, tartja: Kozák István tanító ur. 3. Az iskola felszerelésének megtekintése. 4. A mult körgyűlés jegyzőkönyvének felolvasása s hitelesítése. 5. Az évi dolgozatok bírálóinak jelentése. 6. Naggyűlésről beszámoló. (Jókó E.) 7. A befizetett tagsági díjakról szóló nyugták átadása. 8. A beérkezett ügyiratok felolvasása, tárgyalása s elintézése. 9. Indítványok. 10. Tisztújít- ás. 11. A jövő körgyűlés hely- és idejének meghatáro- zása, s végre 12. A körgyűlés isten nevében bezárása. Jegyzet. Hogy a körgyűlés felakadást s az által a köz- pont is hátrányt ne szenvedjen, kérem a t. tag- és kar- tás urakat, a metán hátralékban lévő és pedig a tagsági díjakat Gleich Ferencz körpénztárnok urnál (Sőreg, p. Ajnácskő), az orsz. kath. segélydíjakat pedig Molnár Ala- jos pénztáros urnál (Fazekas-Zsaluzsány, p. Osgyán), jó- eleve befizetni. A szokásos társaségek iránt az egybegyűl- tek száma s kívánatához képest intézkedés fogtetetni. Kelt Susányban, 1892. szeptember 8-án. *Bahéry János* kör-elnök.

Erdőkivágás engedélyezése. Alsó-Kálosa község volt urbérsei tulajdonát képező tölgyerdő a földmivelés- ügyi m. kir. miniszterium rendelete alapján kivágtatni engedélyeztetett. A nyilvános árverés határideje és a ki- kiáltási vételár a legközelebbi napokban fog közzétetenni.

Vegyes hírek.

Megyénk fiai Sárospatakon. Mult hó 25-én emlé- kezetes összejövetelök volt azoknak Sárospatakon, kik 25 évvel ezelőtt tettek ugyanott érettségi vizsgát. A negyed- százados találkozóon mintegy 45-en jelentek meg, mind- annyian az élet viharai közt megedzett férfiak, sokan szép állást és nevet vívtak ki azóta maguknak. Dél előtt isteni- tisztelet tartottak, mely alkalommal megyénk ev. ref. lelkesí karának kitűnő tagja, az összejött társaknak is egyik legnemesebbje *Ruszkay Gyula* tartott egy minden tekintetben remek szónoklatot, mely a hallgatóságot egész- en elragadta. Ugyanaz nap este leplezték le a pataki diákok a Kossuth tanulókáza helyezett emléktáblát, mely előtt *Szuhay Benedek*, megyénk jeles születőjének ünnepi ódját szavalták el nagy hatással.

Kinevezés. A pozsonyi kir. ítélőtábla elnöke Ha- maliár Lajos végzett joghallgatót, a vezetése alatti kir. ítélőtábla díjas joggyakornokká nevezte ki.

Facsemeték zónadíjszabása. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a földmivelési miniszterrel karöltve, 55591/IV. és 49426/IV. számú kiadott rendeletek szerint az erdei- és gyümölcsfacsemeték, oltóvesszők, dugványok, szőlővesszők stb. vasuti szállítása, kedvezményes díjtételek mellett, a magy. kir. államvasutak vonalán a lehető leg- gyorsabban eszközözendő, azaz a rendeltési állomáson a legrövidebb idő alatt kiszolgáltatandók. A gyors- vagy teherárúként szállítandó facsemeték a magy. kir. állam- vasutak vonalán a következő mérsékelt díjszámításban részesülnek: a) erdei facsemeték, szederfacsemeték, vadon- ezek, élő gyümölcsfa, gyümölcsfa-oltványok és oltó ves- zők, továbbá szőlővesszők és b) komló dugványok szállí- tására nézve a magy. kir. államvasutak helyi díjszabása II. részében foglalt XIV. kivételes díjszabás jön alkalmaz- zásba, melynek értelmében tetszés szerinti mennyiségben gyors- vagy teherárúként történő szállítás mellett az a) alatt felsorolt cikkek után a február hó 1-től november 1-é végéig terjedő időszakokban az A) osztály díjtételei: a b) alatt felsorolt cikkek után pedig az I. osztály díjté- telei alkalmazatnak kedvezményes díjszámítás gyanánt. A szóban lévő szállítványok után a többi hazai vasutakon szintén mérsékelt díjszámítások alkalmazatnak, melyeket azonban a tér szeke miatt nem közölhetünk, és utaljuk erre nézve a bűnkben érdeklődő közönséget, az alispáni hivatal által szerkesztett „Gömör-Kishont t. e. vármegye hivatalos értesítőjének“ október 3-iki számára.

Szerkesztői üzenetek.

J. E. Kokova. Köszönjük ezt is, az előbbieket is. Egy tereza itt vár irataink közt közlésre, s arra sort is kerítünk, de a reklamált cikkek még valószínűleg Veres urnál van, ki ez idő szerint Erdélyben időzik. Ha hazáján utánna nézünk s értesítjük őnt.

Sz. Z. Kokova. Különös fogalmak lehetnek önnek a sajtó hi- vatásáról. Levélen elő kiesinyes perparatkor és gyűlöletes intenciók nyerneki kifejezést, melyek tárgyalására lapunknak e pár sornyí te- rét sem szivesen engedték át. Különben közleményét az ön érdeké- ben épugy mint községük belső békéjére való tekintettel jónak lát- tuk félretenni.

Piaczi árak

Rimaszombatban, 1892. évi október hó 1 -én tartott heti vásáron:

	Métermázsánként	Hektoliterenként
Tiszta buza	7.00— 7.20	5.40— 5.60
Feles buza	0.00— 0.00	0.00— 0.00
Rozs	5.50— 5.60	4.70— 4.85
Arpa	5.80— 5.90	3.70— 3.85
Zab	4.80— 5.00	2.00— 2.35
Kukorica	0.00— 0.00	3.50— 4.25
Bükköny	0.00— 0.00	0.00— 0.00
Krumpli	0.00— 0.00	1.50— 1.75
Köles	0.00— 0.00	0.00— 0.00
Széná kötve	2.60— 0.00	0.00— 5.00
Takarmány szalma	1.20— 0.00	0.00— 0.00
Alom-szalma	0.80— 0.00	0.00— 0.00
Zsupszalma	2.00— 0.00	0.00— 0.00

Felelős szerkesztő: **Lőrinczy György.**

Kiadó-tulajdonos: **Dr. Bernát István.**

Vásárjog bérbeadása.

A Rimaszécsbe tartandó országos vásárjog bérletére zárt levélbeni ajánlatok október 31-ig a herezegi tisztartásnál elfogadhatnak.

Rimaszécs, 1892 október 2-án.

Illés Gyula,
tisztartó.

Arveres elhalasztás.

A rimaszombati takarékpénztár az annak idején ki nem váltott, illetve meg nem hosszabított kézi zálogtárgyaknak folyó évi szeptember hó 20-ára kitűzött árverését

f. é. október 10-ére d. n. 2 órára halasztotta el.

Rimaszombat, 1892. szeptember 21-én.

Az igazgatóság.

ESKÓR

(epilepsia)

6-*

viisszaesés nélkül gyógyítható. Ezer és ezer bizonyítvány tanúsítja a tudomány ezen bámulatos diadalát. A betegségről szóló kimerítő leírások, levélbélyegpek kapesán a következő címre intézendők:

„Office Sanitas“, Paris
30, Faubourg Montmartre.

Hirdetmény.

1044 sz. — A nagyrőzei kir. járásbíróság, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a m. kir. kincstár végrehajtónak **Dacho András** és **Dacho Zsuzsanna** végrehajtást szenvedő elleni 5 frt 78 kr. tökéketelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a nagyrőzei kir. járásbíróság területén lévő Vizesrét község határában fekvő, a Dacho Andrást és Dacho Zsuzsanna férj Sztinka Andrásné vizesréti 60. tjkvben foglalt birtokára az árverést 315 frtban ezennel megállított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az **1892. évi október hó 17-ik napján** délelőtt 10 órakor Vizesrétben a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladtni fognak.

Arverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben, vagy az 1881-ik évi LX-ik törvényezikk 42-dik §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881-ik évi november hó 1-én 3333. szám alatt kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában kijelölt ova-dékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Kelt Nagy-Rőzén, 1892. április hó 24. napján.
A nagyrőzei kir. járásbíróság mint telekkönyvi hatóság.
Molitorisz, kir. jbiró.

A LEGUJABB ÉS LEGOLCSÓBB

politikai és közgazdasági napilap

a „MAGYAR UJSÁG“.

Laptulajdonos:

Dr. FENYVÉSSY FERENCZ orsz. képviselő.

Előfizetési árak:

1 óra 1 frt, 1/4 évre 3 frt, 1/2 évre 6 frt, 1 évre 12 frt.

Egy szám ára: 3 kr., vidéken 4 kr.

A „MAGYAR UJSÁG“ kiadóhivatala egész éves és fél éves előfizetőinek azt az állandó k. dvezményt nyújtja, hogy a „MAGYAR UJSÁG“

VALAMENNYI SORSJEGYEIRE,

melyek Magyarország és Ausztria összes törvényesen engedélyezett sors egyének két csoportjából állanak és a magyar leszámítoló és pénzváltóbanknál letétbe helyeztetek, játszanak és évenként és csoportonként 65, tehát 130 húzásban zésesülnek s csoportonként 3 és 1/2, tehát összesen

7 millió nyeresemnyre játszanak.

A „MAGYAR UJSÁG“ rendszeren 16 oldalnyi terjedelemben, de gyakran 20 és 24 oldalon jelenik meg, és a rendes gazdag rovatokon kívül állandóan két vezércikket, két tárcza és ismeretterjesztő cikket és

két kitünő regényt közöl,

melyek közül a 1/4 éves előfizetők 1 kötetet, a 1/2 éves előfizetők 2 kötetet és az egész éves előfizetők 4 kötetet kapnak, miután a lapban közölt kitünő regények

külön kötet alakjában is megjelennek.

Mutatványszámokat kívánatra ingyen küld a

„MAGYAR UJSÁG“

4-4

kiadóhivatala

Budapest, IV. ker. granátos-utca 1. sz.

HAAS SALAMON

üveg-, porcellán-, tükör- és lámpakereskedése
RIMASZOMBAT, (Fötér.)

Van szerencsém a nagyérdemű közönség becses tudomására hozni, hogy Rimaszombatan, a Fötéren régibb idő óta fennálló, a mai kor kívánalmainak megfelelően dusan berendezett üveg- és porcellán-üzletemben nagy raktáron levő üveg-, porcellán-, tükör-, lámpa-, fayanc-, majolika-, terakotta és china-ezüst edényeket és dísz tárgyakat **mélyen gyári áron alól** elárusítom.

Mint eddig, ugy ezentul is főtőrekvésem az leend, hogy pontos és szolid kiszogálat által a nagyérdemű közönség megelegedését kiérdemeljem.

Magamat a nagyérdemű közönség becses pártfogásába ajánlva, maradtam

Rimaszombat, 1892. szeptember 28-án

kiváló tisztelettel

HAAS SALAMON.

2-*

Fogorvosi jelentés.

Dr. medicinae **Kemény Ignacz** és **Mayer Ede R.** fogorvos Amerikai Dentist Dr. of. Dental Surgery Amerikában kiképzett fogtömő, bätorkodunk a t. közönség tudomására hozni, hogy **október hó 6-an** okvetlenül Rimaszombatba érkezünk és a „**Három Rózsa**“ szállodába 5—6 napig működni fogunk, kívánatra — egyenlő árak mellett — a házon kívül is teljesítjük az orvosi segélyt.

Ajánljuk magunkat egyes fogak, ugymint egész fogsorok készítésére, celluloid-, kaucuk-, platina- vagy aranyban, rugókkal, kapesokkal vagy amerikai légnomással, valamint fogtömésekre különféle fémekkel, rosz fogak és gyökerek kéjgázzal való kihuzására és minden a fogorvosi és fogtechnikai szakba vágó műtetre.

A n. é. közönség szives pártfogását kérve, maradtunk mély tisztelettel

Dr. Kemény Ignacz és Mayer Ede R., fogorvos
LOSONCZRÓL.

Bérbeadó.

A ráhói közbirtokosság tulajdonát képező
varbóczi vizi-malom

melléképületeivel, kert, négy kaszás rét, 11 hold szántó föld a jövő 1893 évi január hó 1-től három egymásután következő évre folyó évi október hó 15-én reggeli 9 órakor Varbóczon nyilvános árlejtés utján bérbe fog adatni.

A feltételek inánt a bérleni szándékozók tudomást szerezhetnek magoknak addig is az igazgatónál.

TISZTA VÉR

az egészség!

6-*

Titkos betegségek, kiütések, halvány-ság, általános fáradtság, gyengeség: mindez eltűnik, ha a vér egészséges! Gyógymódunk alkalmazása mellett kezkeskedünk a gyökéres gyógyulásról. Kérdezősködő levelekhez levélbélyeg esatolandó.

„Office Sanitas“, Paris
30, Faubourg Montmartre

Előfizetési ár: egy hónapra 1 frt 20 kr.

József-körut 47.

Budapest, szeptember.

József-körut 47.

MAGYAR HIRLAP

Politikai napilap.

3-3

Vezércikkiróink.

Rendesek: Horváth Gyula, György Endre, Bartha Miklós, Hoek János, Gaál Jenő, Szemere Attila, Benedek Elek, Günther Antal, Szemere Huba, Steinbach Gusztáv, Kohn Dávid, Bródy Sándor

Külső cikkiróink:

Apponyi Albert gróf, Bethlen Gábor gr., Pázmándy Dénes, Bartók Lajos, Hoitsy Pál, Krajesik Ferencz.

Kisebb politikai czikkeink:

Politikai információink különös érdeklő és tárgyai:
Az országgyűlés teljes képét adjuk mindennap, komoly de szatirikus oldaláról is.

Tárczairóink:

Ambrus Zoltán, Bródy Sándor, Szana Tamás, Szabó Endre, Endrődy Sándor, Benedek Elek, Justh Zsigmond, Kiss József, Sz. Nogáll Janka, Kóbor Tamás,

Pázmándy Dénes, Gárdonyi Géza, Sajó Aladár, Márkus Miksa, Kürthy Emil, Mezei Ernő, Hevesi József, Kerezag Vilmos, Kőrössi László, Náday Ferencz, Vajda János, Szécsi Ferencz stb.

Megjelenik a „Magyar Hirlap“ mindennap: 16 oldalon főlvágyva. Vasárnap és ünnepnep 24—32 oldal, olykor 50 oldal is

Főszerkesztő: **Horváth Gyula**, felelős szerkesztő: **Fenyő Sandor**.

A napirovatok kiváló ujságírok kezeiben vannak.

Az újdonsági részt szerkesztik és írják: Szeredai Leó, Márkus Miksa, Sajó Aladár, dr. Füredi Mór, Szalay Mihály, György Lajos, Kondor Alfréd, Pályi Ede, Szerdahelyi Sándor, Fenyő Ernő, Fischer Ferencz.

A közgazdaság

terjedelmes rovatát szerkeszti: Kohn Dávid.

Levelezőink vannak az ország legkisebb városában is és minden nagyobb európai városban.

Bőséges távirati rovatunkra falhívjuk a figyelmet.

Szerkesztői üzenetek

Minden levélre, minden kérdésre azonnal és kimerítően válaszol a

MAGYAR HIRLAP szerkesztősége.

Egyes szám ára Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Előfizetési ár: negyedévre 3 frt 50 kr. József-körut 47.

Regény.

Daudet Alfons, Contessa Lara, Guy de Maupassant, Ridder Haggard, Szemere Attila, Bródy Sándor új regényeit fogja hozni egymásután a „Magyar Hirlap“ regény rovata, mely rendszeren két regényt ad közre.

Karácsonyi mellekleteink előfizetőknek ingyen.

Illusztrált album, két külön érdekes kötet.